

Nederland bereidt zich voor op weer een dure energie-winter

motivaction
insights and strategy



De zomer loopt op z'n eind en de winter komt dreigend dichterbij. Afgelopen winter stond in het teken van de energiecrisis en stijgende energieprijzen. In combinatie met de toenemende inflatie, werd bijna iedereen in de portemonnee geraakt. Mark Rutte zei in de Algemene Politieke Beschouwingen eind september dat prijsstijgingen in energie niet worden verwacht. Voor burgers lijkt die vlieger niet op te gaan. Een fors deel van de Nederlandse bevolking verwacht dat de prijzen weer zullen stijgen. En dat leidt tot zorgen.

De angst is behoorlijk: 76% van de Nederlanders is bang dat de energieprijzen deze winter weer gaan stijgen. Dat is op zich niet erg. De meeste huishoudens verwachten de energiekosten te kunnen betalen. Het ergst worden de ruim 1 miljoen huishoudens getroffen die vallen onder het kille kopje 'energiearmoede'. Dat is 12,5% van het totaal aantal Nederlandse huishoudens. Dit is in lijn met het resultaat uit ons onderzoek. 13% van de Nederlanders heeft geen vertrouwen dat zij hun energierekening komende winter kunnen betalen. Daar komt bij dat 15% aangeeft niet te weten of ze het kunnen betalen. Kortom, bijna 30% van de Nederlanders ziet een serieus financieel probleem.

Op zoek naar prijszekerheid

De angst voor de stijgende prijzen heeft gevolgen. Meer dan een kwart (29%) van de consumenten overweegt over te stappen naar een goedkopere energieleverancier. Daarnaast heeft het gevolgen voor de gewenste contractvorm. 78% geeft aan niet over te willen stappen naar een andere contractvorm. Maar van de mensen die dat wel overwegen, wil verreweg de grootste groep (11%) van een variabel contract naar een vast contract. Een dynamisch contract is voor de helft van de Nederlanders financieel gezien te risicovol en bijna 40% zegt niet te weten wat een dynamisch contract precies is. De behoefte aan zekerheid blijkt ook uit het resultaat dat 71% van de Nederlanders blij is dat energieleveranciers weer vaste contracten aanbieden.

Energiebesparing zet door

De verwachte prijsstijging leidt ertoe dat Nederlanders net als vorig jaar op zoek zijn naar manieren om energie, of beter gezegd geld, te besparen. 43% gaat de komende 6 maanden nog meer energiebesparende maatregelen nemen en 57% is op zoek naar nieuwe manieren om energie te besparen.

Duurzame energietransitie en twijfels door stijgende energieprijzen

En de prijzen hebben ook effect op de houding ten opzichte van de energietransitie. Bijna twee derde van de Nederlanders (62%) vindt dat de huidige energieprijzen juist een

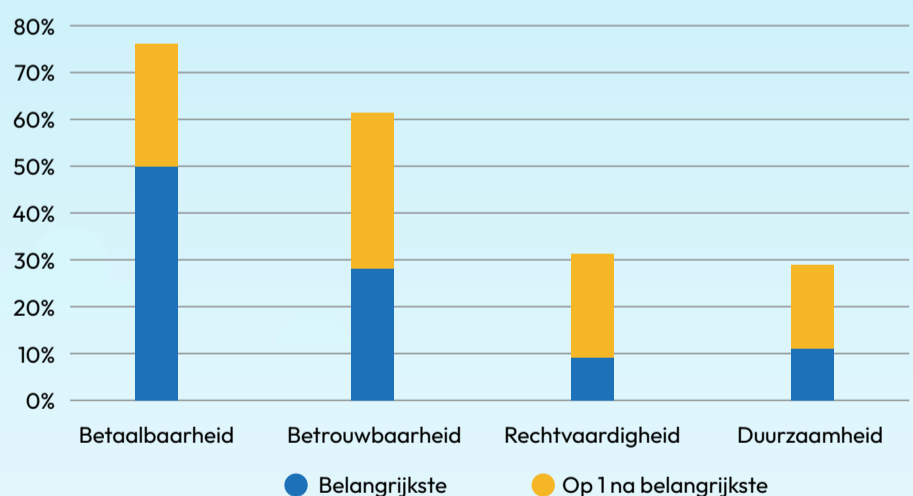
goede reden zijn om te investeren in duurzame bronnen. 28% is zelfs nu bereid meer te betalen voor duurzaam opgewekte energie. Daar staat tegenover dat 42% van mening is dat de huidige energieprijzen laten zien dat duurzaam beleid niet haalbaar is.

Energie moet betaalbaar zijn

Het Nederlandse energiesysteem wordt afgerekend op drie criteria: duurzaamheid, betaalbaarheid en betrouwbaarheid. Gezien de recente actuele ontwikkelingen omtrent energiearmoede, voegen wij rechtvaardigheid toe. Hoewel alle vier criteria van belang zijn, is een voorkeur voor één criterium een interessante barometer van het sentiment onder de Nederlandse bevolking. We hebben respondenten de vier criteria op belang laten ranken van 1 tot en met 4. Zie de figuur.

Op dit moment is betaalbaarheid het belangrijkste criterium. We benadrukken dat deze cijfers alleen als een sentimentsmeter geïnterpreteerd moeten worden.

Belangscore van de 4 criteria



1 (TNO, januari 2023: Totalschatting van het aantal energiearme huishoudens zonder financiële compensatiemaatregelen).

Wil je onderwerpen aandragen voor het energiepapier of heb je vragen, neem dan contact op met Caress (c.ridder@motivaction.nl) of Gerard (g.vanderwerf@motivaction.nl).

Onderzoeksverantwoording: n = 1.056. Representatief voor de Nederlandse bevolking. Het veldwerk is uitgevoerd in week 37 van 2023.

